

**Hajdú-Bihar Megyei
Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
4024 Debrecen, Vármegyeháza u. 9.
4002 Pf.: 139. Tel.: (52) 310-333, Fax: (52) 413-338**

**2009. évi beszámoló
a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság tevékenységéről**

Beszámolási időszak: 2009. január 1-től 2009. december 31-ig.

Ssz.	Név	Munkakör	Képesítés	Foglalkoztatás módja, óraszám	Esetszám, vizsgálatok száma	Szakvizsga megszerzésének ideje
1)	Buzás Tibor	bizottság vezető	ált.szoc.munkás, szakvizsgázott szociálpolitikus	főállású		2004.04.26. (szociális)
2)	Vásári Jánosné	gyermekvédelmi ügyintéző-asszisztens	gyermekvédelmi ügyintéző	főállású		
3)	Erdei Mihály	család-gondozó	Szociálpedagógus	Határozott idejű szerz. 2009.02.01-2009.10.15-ig	72	
4)	Bálint Miklós	család-gondozó	szociálpedagógus, szoc. szakizg. szerv.	főállású	152	
5)	Disznós Gabriella	család-gondozó	szociálpedagógus, szoc. szakizg. szerv.	főállású 2008.02.15-től	137	
6)	Drotár Iván	család-gondozó	szociálpedagógus	főállású 2007.06.01-2009.02.01-ig	11	
7)	Dr. Szabó Magdolna	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés 2003.06.01-től	183	
8)	Dr. Kósa Katalin	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés 2003.06.01-től	79	
9)	Dr. Kovács László	orvos	Gyermekpszichiáter szakorvos	megbízási szerződés 2003.06.01-től	32	

10)	Dr. Bugán Enikő	orvos	gyermek pszichiáter szakorvos	megbízási szerződés 2006.01.01-től	3	
11)	Csongrádi Barbara	gyógypedagógus	gyógypedagógus	Nev.szülői Osztály, főállású	13	2005. 06.03. (pedagógus)
12)	Sági Melinda	gyógypedagógus	pszichopedagógus-tanár	megbízási szerződés 2007.06.11-től, főállású 2008.06.15-től-Gyámi-gondozói Tan. Oszt.	26	2002.09.17. (pedagógus)
13)	Péter Éva	gyógypedagógus	gyógypedagógus	megbízási szerződés 2007.06.11-2009.03.01-ig	4	
14)	Molnárné Oláh Erika	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Elhelyezési osztály főállású	11	1997.12.16. (klinikai szakpszichológus)
15)	Ferenczi Beáta	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Nev.szülői Osztály, főállású	0	2007.11.23. (klinikai szakpszichológus)
16)	Egri Ilona	pszichológus	pszichológus	Nev.szülői Osztály, főállású	0	
17)	Dickmann Roland	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Nev.szülői Osztály, főállású	0	2006.11.17. (klinikai szakpszichológus)
18)	Makónyi Judit	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Főállású	102	2000.03.29. (klinikai szakpszichológus)
19)	Nagy Ágota	pszichológus	pszichológus	Főállású 2006.05.02-től	103 (további 17 vizsgálat a Nev.szülői Hálózatnak, össz.: 120)	2009. 06. 04-től sport-szakpszichológus
20)	Nagyné Lengyel Emese	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Szerződéses 2006.11.01-2007.12.31-ig, utána főállású	85	2007.11.23. (klinikai szakpszichológus)

Megjegyzés:

-Péter Éva gyógypedagógus bizottsági tagsága megszűnt (a Gyed-ről visszatérő gyógypedagógus rendelkezésre állásával nincs szükség megbízásos gyógypedagógusra).

-Drotár Iván 2009. 02. 01-től újra az Elhelyezési Osztály munkatársa lett, helyére Erdei Mihály érkezett, aki 2009. 10. 15-ig volt szociális munkás a bizottságban, majd közös megegyezéssel megszűnt a munkaviszonya.

-2009. 07. 08 - 2009. 10. 08-ig Buzás Tibor bizottság vezető tartós távolléte miatt, Bálint Miklós kapott megbízást a bizottság vezetésére, melyet a szociális munkás feladatai mellett látott el. A bizottság működésében ez idő alatt fennakadás nem volt.

Továbbtanul:

1. Nagy Ágota –Debreceni Egyetem, Phd.
2. Nagy Ágota sport-szakpszichológusi képzettséget szerzett, Semmelweis Egyetem, Testnevelési és Sporttudományi Kar

Képzésen vett részt:

- Makónyi Judit: Csecsemő-szülő konzultációs szupervízió – Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Budapest
A rossz szülői bánásmód felismerése, hatásainak kezelése, a beavatkozás és a segítségadás lehetőségei - Jövődért Alapítvány, Debrecen
CME kötelező szinten tartó továbbképzés, Debrecen
Egészségpszichológiai továbbképzés –DEOEC
Magatartástudományi Intézet, Debrecen
A családterápia aktuális kérdései, Debrecen
Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai témák – Debrecen
- Nagyné Lengyel Emese: Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai témák – Debrecen
Egészségpszichológiai továbbképzés –DEOEC
Magatartástudományi Intézet, Debrecen
A családterápia aktuális kérdései, Debrecen
- Nagy Ágota: „A little difference – Act is out” tréning - Lengyelország, Wroclaw
- Buzás Tibor: A rossz szülői bánásmód felismerése, hatásainak kezelése, a beavatkozás és a segítségadás lehetőségei - Jövődért Alapítvány, Debrecen

Konferenciák, értekezletek, fórumok, munkacsoportok:

- Debreceni Gyermekpszichiátriai Tudományos Ülés, Kenézy Kórház, Debrecen - Nagyné Lengyel Emese, Makónyi Judit, Nagy Ágota
- Magatartástudományi napok, DEOEC, Debrecen – Nagyné Lengyel Emese
- Reménységár Otthon Módszertani Központtá válása alkalmából rendezett tudományos ülés, Debrecen – Makónyi Judit, Nagy Ágota, Disznós Gabriella
- Migráns gyermekek a szakellátásban konferencia, Debrecen – Bálint Miklós, Disznós Gabriella, Makónyi Judit
- A speciális ellátási igénnyel kapcsolatos protokoll előkészítése munkacsoport, Berettyóújfalu – Buzás Tibor, Bálint Miklós, Makónyi Judit, Nagyné Lengyel Emese
- A speciális elhelyezés helyzete szakmai tanácskozás, SZMM, SZMI, Budapest – Buzás Tibor, Bálint Miklós, Erdei Mihály, Disznós Gabriella, Makónyi Judit, Nagyné Lengyel Emese – Előadás: Buzás Tibor, A speciális ellátási igényű gyermekek helyzete a megyei gyermekvédelmi szakértői bizottságok tapasztalatai alapján címmel
- Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságok Országos Munkaközössége szakmai tanácskozás, FŐTEGYESZ, Budapest – Buzás Tibor
- OGYSZB, SZMM, SZMI szakmai tanácskozás, munkacsoport, FŐTEGYESZ Budapest – Bálint Miklós, Disznós Gabriella, Erdei Mihály, Nagy Ágota, Nagyné Lengyel Emese, A szociális munkás szekció vezetése: Bálint Miklós
- A speciális nevelési szükségletű gyermekek rendszerszintű és intézményesített ellátása Hajdú-Bihar megyében, szakmai tapasztalatcsere, Megyeháza, Debrecen, Előadás: Bálint Miklós, A speciális ellátási igény diagnosztizálása a megyei gyermekvédelmi szakértői bizottság oldaláról címmel
- A serdülőkori problémák, avagy szakemberek a pácban – szakmai nap, GYJSZ, Hosszúpályi – Előadás: Buzás Tibor, Speciális ellátási igényű gyermekek és fiatalok – helyzetkép, jövőkép a megyei gyermekvédelmi szakértői bizottság vizsgálatai alapján címmel
- Adatkezelés problémái a gyermekvédelemben konferencia, Budapest – Bálint Miklós,
- Joggal az erőszakkal szemben konferencia, Budapest – Bálint Miklós, Disznós Gabriella
- „Ki-Látó” Ifjúsági Iroda Nyitókonferencia, Debrecen – Disznós Gabriella
- Debreceni Esélyek Háza Partnerségi Nap, Debrecen – Disznós Gabriella
- Esélyegyenlőségi Konferencia, Debrecen - Disznós Gabriella
- LOSZE konferencia, Balatonvilágos – Buzás Tibor
- Megyei Gyermekvédelmi Koncepció kidolgozása céljából tapasztalatcsere, Megyeháza, Nyíregyháza – Buzás Tibor
- Szakmai tanácskozás, Javítóintézet, Debrecen - Buzás Tibor
- Részvétel a Református Nevelőszülő Hálózat képzésében, Debrecen - Buzás Tibor
- Szociális Munka Napja, Derecske, Művelődési Ház - Buzás Tibor, Bálint Miklós, Makónyi Judit, Nagyné Lengyel Emese

Vizsgálati adatok:

Az elvégzett **vizsgálatok** száma: **1013**, ebből

- esetfelmérő vizsgálat: **372**
- pszichológiai: **301**
- gyermekorvosi: **262**
- gyermekpszichiátriai: **35**
- gyógypedagógiai: **43**

A szakvéleményekkel kapcsolatos adatok, jellemzők:

Csak esetfeltárást követően (egyéb szakvizsgálatok elvégzése nélkül) adott javaslatok, észrevételek száma: **64** (ebből **21** esetben „**Záradék**” készült a korábbi szakvéleményhez).

Elkészített **szakvélemények** száma: **308** (további **57** főről un. szükséglet megállapító szakvélemény is készült) **ebből**

- ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetében: **230**
- átmeneti nevelésbe vételi eljárás esetében: **34**
- egyéb eljárás miatt elkészített szakvélemények száma: **44, ebből**
 - speciális szükséglet megállapítása: **17**
 - speciális szükséglet éves kontrollvizsgálata: **13**
 - gondozási hely megváltoztatása: **12**
 - nevelési felügyelet felülvizsgálatához: **2**

Megjegyzés: összesen **41** főnél került sor speciális szükséglet vizsgálatára, mert további **8** fő ideiglenesen elhelyezett és **1** fő nevelésbe vételi eljárással érintett gyermeknél is vizsgáltuk ennek fennállását.

A szükségletet igazoló dokumentumok alapján készített **szükséglet megállapító szakvélemények** száma: **57**, ebből **52** esetben a szükséglet meglétét, **5** esetben pedig az addig fennálló szükséglet megszűnését állapította meg a bizottság.

A.)

A bizottság **41** fő vizsgálata során **29** esetben állapította meg **a speciális ellátási igényt**, valamint kontroll vizsgálatok során, annak megszűnését **5** esetben. Előbbiből javaslatok születtek:

- minisztériumi gyermekotthonba: **9**
- megyei speciális gyermekotthonba: **18**
- gyermekotthonba: **1** (nincs számára megfelelő gondozási hely)
- vissza a családba: **1**

Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság által vizsgált gyermekek száma: **5**

- minisztériumi gyermekotthonba nyert elhelyezést: **4** (további **1** főről az OGYSZB is megállapította a speciális ellátási igényt, de közelgő nagykorúsága miatt nem javasolta a minisztériumi gyermekotthonba kerülését)
- az OGYSZB vizsgálatára vár: **4**

Megjegyzés: további 2 fő eddig minisztériumi gyermekotthonban lévő fiatal éves kontroll-vizsgálata során az OGYSZB 1 fő esetében megállapította a speciális ellátási igény megszűnését, és eredeti gondozási helyére került vissza, 1 fő esetében fenntartotta a speciális ellátási igényt, de megyén belüli speciális gyermekotthonba javasolta az elhelyezést. További 1 fő lány pedig terhessége okán került vissza a megyébe (anyásotthonba), az OGYSZB javaslata alapján minisztériumi gyermekotthonból.

Év végi helyzetkép a megyében:

2009. december 31-én szakellátásban részesülő speciális ellátási igényű gyermekek, illetve fiatalok száma a megyében:

Összesen: **42 fő**

Fiú: **30 fő**

Lány: **12 fő**

I. Vezető tünetek fiúk esetében (csak a „főtünet”):

Súlyos pszichés tünet összesen: **17**

Ebből:

- személyiségfejlődési zavar: **11** (főleg kora gyermekkori kötődési és emocionális problémák)

- súlyos pszichotikus tünet: **1**

- súlyos neurotikus tünet: **2**

- pszichiátriai vezető tünet: **3**

Súlyos disszociális tünet összesen: **13**

Ebből:

- súlyos beilleszkedési zavar: **1**

- antiszociális magatartás: **3**

- gyermekkorú elkövető: **9**

Pszichoaktív szer használata összesen: **0**

Ebből:

- drog:

- alkohol:

- egyéb, éspedig:

Kettő vagy annál több tünet (súlyos pszichés –és súlyos disszociális tünet és pszichoaktív szer használata) együttes fennállása is diagnosztizálható volt: **27**

Pszichiátriai tünet (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll: **25**

Drogabúzus megléte (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll: **7**

A speciális ellátási igényű fiúk (30 fő) az alábbi ellátási formákban részesülnek:

- minisztériumi működtetésű speciális gyermekotthonban: **2**

megyén belüli speciális gyermekotthonban: **17**

- gyermekotthonban: **1**

- különleges gyermekotthonban: **0**

- lakásotthonban: **1**

- átmeneti (befogadó) otthonban: **0**

- Szt. hatálya alá tartozó ápoló- gondozó otthonban: **1**

- javítóintézetben: **6**

- fiatakorúak börtönében: **2**

Ebből:

- minisztériumi speciális gyermekotthoni várólistán van: **0**
- minisztériumi speciális gyermekotthonba felterjesztve, OGYSZB vizsgálatára vár: **0**
- megyén belüli speciális gyermekotthonba történő beszállítása még nem történt meg: **0**

Megjegyzés: 3 fiú megfelelő elhelyezése teljesen megoldatlan országos ellátási űr miatt (pszichiátriai jellegű vezető tüneteik miatt)

II. Vezető tünetek lányok (12 fő) esetében (csak a „főtünet”):

Súlyos pszichés tünet összesen: **3**

Ebből:

- személyiségfejlődési zavar: **3**
- súlyos pszichotikus tünet: **0**
- súlyos neurotikus tünet: **0**
- pszichiátriai vezető tünet: **0**

Súlyos disszociális tünet összesen: **8**

Ebből:

- súlyos beilleszkedési zavar: **4**
- antiszociális magatartás: **4**
- gyermekkorú elkövető: **0**

Pszichoaktív szer használata összesen: **1**

Ebből:

- alkohol: **0**
- drog: **1**
- egyéb, éspedig: **0**

Kettő vagy annál több tünet (súlyos pszichés –és súlyos disszociális tünet és pszichoaktív szer használata) együttes fennállása is diagnosztizálható volt: **12**

Pszichiátriai tünet (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll: **7**

Drogabúzus megléte (akár vezető tünet, akár járulékos) is fennáll: **3**

A speciális ellátási igényű lányok (12 fő) az alábbi ellátási formákban részesülnek:

- minisztériumi működtetésű speciális gyermekotthonban: **6**
- lakásotthonban: **4**
- anyásotthonban: **1**
- gyermekotthonban: **0**
- nevelőszülőnél: **1**

Ebből:

- minisztériumi speciális gyermekotthoni várólistán van: **0**
- minisztériumi speciális gyermekotthonba felterjesztve, OGYSZB vizsgálatára vár: **4**
- megyén belüli speciális gyermekotthonba helyezhető: **0** (nincs lehetőség)

B.)

A szakvéleményekben **különleges** szükségletet állapítottunk meg **151** esetben, valamint annak megszűnését **5** esetben (összesen **156** szükséglet megállapítás). Mindezekből:

- komplex szakvélemény készült: **99**
- megállapító szakvélemény készült: **57**

A különleges ellátási igény fennállásának okai és a javasolt gondozási formák:**életkora miatt: 59**

- gyermekotthonba: 1
- különleges gyermekotthonba: 5
- nevelőszülőhöz: 45
- gondozásba helyezés ÖF szülőhöz: 2
- vissza a családba: 4
- lakás(anyás) otthon: 2

életkora és tartós betegsége miatt: 4

- gyermekotthonba: 0
- különleges gyermekotthonba: 3
- nevelőszülőhöz: 1
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0

értelmi képessége következtében: 48

- gyermekotthonba: 8
- lakásotthonba: 12
- különleges gyermekotthonba: 9
- nevelőszülőhöz: 15
- vissza a családba: 4

tartós betegsége végett: 15

- gyermekotthonba: 2
- lakásotthonba: 0
- különleges gyermekotthonba: 2
- nevelőszülőhöz: 11

értelmi képessége és életkora miatt: 1

- Szt. hatálya alá eső otthonba: 1

értelmi képessége és tartós betegsége miatt: 11

- gyermekotthonba: 0
- lakásotthonba: 1
- különleges gyermekotthonba: 2
- nevelőszülőhöz: 6
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 2

organikus okra visszavezethető sajátos nevelési igény: 6

- különleges gyermekotthonba: 1
- nevelőszülőhöz: 5

organikus okra visszavezethető sajátos nevelési igény és életkor: 1

- különleges gyermekotthonba: 1

organikus okra visszavezethető sajátos nevelési igény és tartós betegség: 4

- nevelőszülőhöz: 4

organikus okra visszavezethető sajátos nevelési igény, tartós betegség és életkora: 2

- nevelőszülőhöz: 1
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 1

C.)

23 esetben nem javasoltuk a nevelésbe vételt, ebből

- még a tárgyévben mégis szakellátásba került: **5** fő (1-1 két fős, illetve három fős testvérsor)
- átmeneti gondozásba került: **0**
- alapellátásban gondozzák: **18**
- családba fogadás: **0**

A **gyámhivatalok** által további hazahelyezett gyermekek száma: **34**

- akikről nem kértek szakvéleményt: **22**
- akiknek visszavonták a megkeresést: **12**
- egyéb: további **1** fő illetékesség miatt került más megyébe, **2** fő pedig nagykorú lett, még a vizsgálatok előtt.

A gyermekbántalmazással, illetve bűncselekmények elkövetésében érintett gyermekkel és fiatalokkal kapcsolatos adatok a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság 2009-ben készített szakvéleményei alapján (308 fő):

I. Gyermekbántalmazással érintett gyermekek száma: 198

- fiú: **107**
- lány: **91**

I/a. A bántalmazás formája:

- súlyos elhanyagolás: **165**
- fizikai abúzus: **50**
- érzelmi abúzus: **96**
- szexuális abúzus: **8**

I/b. Kapcsolat jellege a gyermekjóléti szolgálattal:

- nem volt kapcsolat: **10**
- alapellátás: **74**
- védelembe vétel: **108**
- a Bizottság kapott hivatalos jelzést az abúzusról a vizsgálatok előtt: **169**
- nem kaptunk jelzést, a vizsgálatok során tártuk fel a korábbi abúzust: **29**

I/c. Intézkedések történtek-e:

- rendőrségi feljelentés: **25**
- pszichológiai kezelés: **5**
- pszichiátriai kezelés: **1**
- egyéb, éspedig: **16** - ebből orvosi vizsgálat: **9**, pszichológiai vizsgálat: **0**, kórházi kezelés **0**, iü-i pszich. szakértői vizsgálat: **3**, tanácsadás: **3**, családterápia: **1**

II. Vizsgálataink előtti időszakban bűncselekményt elkövetett fiatalok száma: 35

- fiú: **23**
- lány: **12**

II/a. Kapcsolat jellege a gyermekjóléti szolgálattal:

- nem volt kapcsolat: **0**
- alapellátás: **7**
- védelembe vétel: **28**

II/b. Pártfogói felügyelet volt-e?

- igen: **5**
- nem: **30**

Egyebek:

2009 évben is történtek változások a bizottsági tagok személyét érintően. 2009. február 1-től Drotár Iván újra az Elhelyezési Osztály munkatársa lett. A szociális munkás által végzett feladatok ellátására új kolléga érkezett (Erdei Mihály), aki pályakezdő lévén hosszú betanulási időszak után tudott bekapcsolódni az érdemi munkába. Októberben viszont meg is szűnt a munkaviszonya, azóta nem sikerült még betölteni a munkakört. Így gyakorlatilag az év 5 hónapjában a bizottság másik két szociális munkására többletfeladatok hárultak (lásd az esetszámok). Azonban a vizsgálatkéresek magas száma miatt még így sem sikerült teljesen kiküszöbölni a létszámhiányt, ami az év utolsó hónapjaiban már megmutatkozott a szakvélemények elkészülési idejében (növekedett), továbbá összességében kb. 30-40 szakvéleménnyel több is elkészülhetett volna még december végéig, melyek így 2010 január-februárra húzódtak át. (Természetesen a vizsgálatok számát is érinti ez, 90-120 vizsgálat elvégzése még lehetséges lett volna, ha végig 3 fő szociális munkással dolgozunk az év folyamán. 2010-ben a státusz be lesz már töltve, Erdeiné Hamecz Mónika hivatásos gyám kolléganőnk változtat munkakört, a gyámi feladatok jellegéből adódóan várhatóan márciustól tud majd teljesen bekapcsolódni a munkánkba. Ezt követően a szakvélemények elkészülésében időbeli csúszás legfeljebb a bizottságtól független okok miatt adódhat.) További változás, hogy Péter Éva gyógypedagógus bizottsági tagsága megszűnt, mivel a GYED-ről visszatérő Csongrádi Barbara munkába állásával nincs szükség megbízásos jogviszonyt fenntartani gyógypedagógussal.

Ebben az évben újabb lendületet kapott a szakértői bizottsági feladatok megyék közötti összehangolása és az OGYSZB-vel történő együttműködés, protokollok, szabályozók egységes módszertan megalkotása. Bizottságunk szakmai munkájának elismerése, egyben megtisztelő számunkra, hogy az SZMM szakfőosztálya, valamint az SZMI Gyermekvédelmi Főosztálya a megyei szakértői bizottságok közül minket kért fel több jelentős feladat elvégzésére is. Ezek közül kiemeljük az alábbiakat:

- A szakértői bizottságok tevékenységét felölelő statisztikai szempontok elkészítése az egységes számítógépes program kidolgozásához.
- A Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságok Országos Munkaközössége szociális munkás szekciójának vezetésére Bálint Miklós, a speciális ellátási igényű gyermekek vizsgálataival összefüggően, a megyei bizottságok eddigi tapasztalatainak összefoglalására, és az ezzel kapcsolatos előadás megtartására pedig Buzás Tibor kaptak felkérést.
- A TAMOP 5.4.1 kiemelt projekt gyermekvédelmi tartalmi megvalósításának munkacsoportjaiban (tevékenységadminisztrációhoz kapcsolódó szakmai feladatok, munkacsoport, valamint a szakellátási szakmai tartalmak kidolgozása munkacsoport) a megyei szakértői bizottságokat Buzás Tibor képviseli.

Beszámolónk zárásaként megemlítjük, hogy vizsgált gyermekek esetei, személyiségállapota alapján jelentősebb változás nem érzékelhető a korábbi évekhez képest a megyei alap- és szakellátó rendszert érintően. A beutaltak száma idén összességében viszont növekedett, főleg az első félévben (júniusig 30%-kal több volt a vizsgálat, mint az elmúlt év, hasonló időszakában, a másodig félévben ez csökkent.)

Debrecen, 2010. január 29.

Buzás Tibor
bizottság vezető